Światowy Dzień Wody: wspólne oświadczenie wysokiego przedstawiciela/wiceprzewodniczącego Josepa Borrella i komisarza Virginijusa Sinkevičiusa

Zdrowie i dobrobyt ludzi i planety zależą od stabilności globalnego obiegu wody.

Zmiana klimatu, utrata bioróżnorodności, niezrównoważone zarządzanie i zanieczyszczenie mają wpływ na stan zasobów wodnych na całym świecie. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) i Funduszu Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci (UNICEF) co czwarta osoba na świecie nadal nie ma dostępu do bezpiecznie zarządzanej wody pitnej, a niemal połowa ludności na świecie – do bezpiecznie zarządzanego systemu sanitacyjnego.

Wraz z zaostrzeniem się problemu niedoboru wody, zwiększona konkurencja o kurczące się zasoby wody słodkiej zagraża stabilności pomiędzy narodami i w ich obrębie przez konflikty, przesiedlenia lub migrację. Zbyt często wodę wykorzystuje się także jako narzędzie wojny.

Nie może być pokoju tam, gdzie ludzie nie mają bezpiecznego dostępu do czystej wody i do kanalizacji.

Tematem tegorocznego Światowego Dnia Wody jest wykorzystanie „wody dla pokoju". Zarządzanie zasobami wodnymi i współpraca w zakresie wód transgranicznych są potężnymi narzędziami w kwestii zapobiegania konfliktom i utrzymywania pokoju. Unia Europejska dokłada starań, aby poprawić dostęp do wody i systemu sanitacyjnego dla 70 milionów osób do 2030 r. Pracuje też na rzecz ochrony i odbudowy ekosystemów związanych z wodą oraz zachowania ich.

Opierając się na wynikach Konferencji Wodnej ONZ z 2023 r., UE zachęca do wspólnych wysiłków na rzecz skutecznego wielostronnego zarządzania. Kwestia wody, w tym związek między wodą a bezpieczeństwem, musi być priorytetem w procesach wielostronnych. Zapewnienie **odporności na deficyt wody jest niezbędnym warunkiem osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju oraz przeciwdziałania zmianie klimatu.**

UE zaprasza partnerów i zainteresowane strony do rozwinięcia tych rozmów także podczas **Zielonego Tygodnia 2024** w dniach 29–30 maja. Sloganem „Spójrz na wodę inaczej" UE zaprasza do zmiany naszego sposobu patrzenia na wodę, korzystania z niej i zarządzania nią, propagując wiedzę na temat istniejących rozwiązań w zakresie wody.

Powszechny dostęp do wody i usług sanitarnych jest prawem człowieka. Zapewnienie bezpieczeństwa wodnego oznacza zapewnienie pokoju i zrównoważonego rozwoju.

Przebieg procedury

W **konkluzjach Rady z 2024 r. w sprawie zielonej dyplomacji** Rada uznała, że stabilność obiegu wody na świecie jest globalnym problemem, od którego zależy osiągnięcie wszystkich celów zrównoważonego rozwoju, i ponownie podkreśliła znaczenie strategicznego podejścia UE do odporności na deficyt wody i bezpieczeństwa wodnego oraz potrzebę nasilenia dyplomacji w tym zakresie. Rada zachęciła do podejmowania wspólnych wysiłków na rzecz skutecznej wielostronnej gospodarki wodnej, w tym przez mianowanie specjalnego wysłannika ONZ ds. wody, włączanie w większym stopniu priorytetów związanych z wodą do odpowiednich procesów wielostronnych oraz

regularny międzyrządowy dialog na temat wody.

W **komunikacie z 2024 r. pt. „Zarządzanie ryzykiem klimatycznym – ochrona obywateli i dobrobytu"** określono, w jaki sposób UE i jej państwa członkowskie mogą lepiej przewidywać i rozumieć rosnące zagrożenia klimatyczne oraz reagować na nie. Zaprezentowano w nim również to, w jaki sposób UE i jej państwa członkowskie mogą przygotowywać i wdrażać politykę, która ratuje życie oraz pozwala obniżyć koszty i chronić dobrobyt w całej UE. Przedstawiono konkretne propozycje działań w sześciu głównych klastrach oddziaływania, w tym w dziedzinie wody.

We wspólnym komunikacie w sprawie związku między klimatem a bezpieczeństwem, opublikowanym w lipcu 2023 r., odniesiono się do wpływu zmiany klimatu i degradacji środowiska na pokój, bezpieczeństwo i obronę, a także przedstawiono kompleksowe podejście uwzględniające zarówno pierwotne przyczyny, jak i skutki zmiany klimatu w skali globalnej.

Zestawienie informacji na temat związku między klimatem a bezpieczeństwem

W 2023 r. na **Konferencji Wodnej ONZ** UE przedstawiła 33 zobowiązania dotyczące konkretnych i transformacyjnych działań mających na celu sprostanie globalnym wyzwaniom związanym z wodą, które to działania są obecnie realizowane.

W swoich **konkluzjach Rady z 2021 r. w sprawie wody w działaniach zewnętrznych** UE ponownie podkreśliła strategiczne znaczenie wody dla rozwoju społecznego, ograniczania ubóstwa, działań w dziedzinie klimatu, ochrony środowiska, zachowania różnorodności biologicznej, działań humanitarnych oraz pokoju i bezpieczeństwa. W tym celu UE nadal angażuje się we współpracę regionalną i wielostronną, aby skonsolidować zarządzanie zasobami wodnymi na wszystkich szczeblach jako zasadniczy element pokoju, długoterminowej stabilności i odporności.